

DE VERBAZING VAN VOORZITTER V. D. JAGT

PLAN '80: VOO BEREIDT ZICH VOOR OP 2de SCHOOLSTRIJD

De VOO. En dan niet die club van „je bent jong en wilt wat”, maar de Vereniging voor Openbaar Onderwijs. Al honderdentwaalf jaar oud en nog altijd bezig het Openbaar Onderwijs te propageren en de belangen van ouders en kinderen te behartigen. Bijna honderdduizend leden leveren de financiële armslag; geen subsidie of dergelijke.

De voordelen van het Openbare Onderwijs liggen voor de hand, vormen een open deur. Maar die deur wordt door de verzuiling met een reep behang dichtgeplakt. VOO-voorzitter Lex van der Jagt (in het dagelijkse leven onder-direkteur van de Scholengemeenschap Wolfert van Borselen in Rotterdam) over de plannen van de VOO voor 1980 en verder, over de politiek en het openbaar onderwijs, over het humanisme en over zijn verbazing.

Het begin

„De VOO is als Volksonderwijs in 1868 ontstaan. De achtergrond daarvan was de Lager Onderwijs-wet van 1857. Dat leidde ertoe dat in Friesland twee schoolopziëners, in 1866, pamfletten schreven met de,

denk ik nog steeds actuele, titel „Zo kan het niet langer”. Daarin namen ze heel duidelijk stelling. Dat is natuurlijk toch wel wat, als je dat in die tijd plaatst. Als twee voor die tijd belangrijke mensen voor de onderwijswereld, schoolopziëners, actie

ondernemen. Van daaruit is Volksonderwijs snel gaan groeien en ook een landelijke zaak geworden.”

– Was dat een vereniging?

„Tja, dat is het wel geworden. Of je het nu helemaal kunt vergelijken, vereniging toen en vereniging nu, dat is natuurlijk nog maar de vraag. Maar wat typerend is in de geschiedenis van Volksonderwijs, dat is dat er enerzijds die idee van het liberalisme van die tijd inzat, maar dat er anderzijds heel duidelijk een stuk emancipatiebeweging was. Ik geloof dat de VOO ook nu nog steeds een emancipatiebeweging is.”

– U noemde zoëven het liberalisme. Als ik het woord Volksonderwijs hoor, dan denk ik meteen aan SDAP en dergelijke.

„Nee, er zit ook heel duidelijk de vraag die je toen had in, namelijk: wie verzorgt het

De vergadering van april viel ditmaal op een dinsdag, n.l. op de 22e. Wel vreemd, zo'n andere dag dan de vrijdag, maar door de gevarieerde samenstelling van het hoofdbestuur, moet er zo nu en dan van dag gewisseld worden. Maar of dit zo blijven kan?

Eerst de persoonlijke zaken: met leedwezen is kennis genomen van het overlijden van Th. W. Polet. Die heeft wat afgesjouwd voor het Verbond toen hij eertijds organisatiesekretaris was! Daar werd en wordt met grote dankbaarheid aan teruggebracht. Theo was wegens gezondheidsklachten met vervroegd pensioen gegaan, maar heeft tot het laatst toe vertegenwoordigingen voor ons waargenomen.

Een tweede meer persoonlijk bericht betreft de benoeming van een opvolger van Van Praag op de Leidse Leerstoel humanisme. Het is dr. Marcel Fresco geworden. Fresco was al eerder sekretaris van het Curatorium van de humanistische leerstoelen en dus allerm minst een onbekende. Welkom.

De structuurkommissie ad-hoc voor de uitwerking van plannen in verband met het miljoen van Pais voor het humanistisch vormingsonderwijs is gereed met haar werk en wordt ontbonden.

Het Humanistisch Opleidings Instituut wordt als hogere beroepsopleiding vierjarig en de Stichting Humanistisch Vormingsonderwijs wordt het begeleidende instituut voor de opleidingskursussen in het land. De academische „poot” moet nog nader uitgewerkt worden. Er zal nu personeel worden geworven.

De huisvesting van het HOI is ook nog een heel punt. Er is op het ogenblik in Utrecht niets geschikt beschikbaar, terwijl er in Culemborg moet worden verhuisd. Dat gebeurt dan voorlopig maar in Culemborg, maar de opleiding moet wel weer terugkomen in Utrecht.

Er zijn meer huisvestingsproblemen aan de orde. Ons Erasmushuis is te klein. We zoeken een mogelijkheid in het Centrum van Utrecht, waar allerlei verspreide diensten gekoncentreerd kunnen worden, waaronder wellicht het HOI.

Voorts is het Coornherthuis te Driebergen ook te klein. Daarvoor in de plaats is een voorlopige aankoop gedaan in Zeist. De penningmeester heeft zijn berekeningen rondom dit Zeister project voorgelegd en machtiging gekregen om op die basis door te gaan tot eventueel een definitieve koop. We hebben nog weer eens gepraat over onze publieke verklaringen. Het hoofdbestuur had immers een anti-atoombewapeningsverklaring aangenomen en had al eerder aanleiding gegeven het punt nog eens te agenderen. Tweederde meerderheid is de grens voor het aannemen van dit soort verklaringen. Maar bij publieke verklaringen moet wel steeds de mening van de meerderheid zwaar wegen en aanleiding geven tot de vraag of een verklaring met belangrijke tegenstem nog wel het doorzetten waard is. Het zwijgen op belangrijke punten van menselijk bestaan is echter onaanvaardbaar.

Het kongres 1981 komt al weer in zicht. Het wordt 16 en 17 mei 1981 te Apeldoorn. Er komt weer een beleidsnota aan de orde gebaseerd op onderzoek. Dat is het vervolgonderzoek – Wichers. Voorts wordt gedacht het thema overlevingsproblematiek aan de orde te stellen.

Regionale dagen vrijwilligers

De landelijke dienst P.G.V. organiseert in de maanden mei, juni en september regionale dagen voor vrijwilligers. Er zullen bijeenkomsten plaatsvinden op 1 juni in Vught en op 7 juni in Haarlem.

Er zijn geen kosten aan verbonden.

De dag in Vught is bedoeld voor de vrijwillige medewerkers uit Zeeland, Noord-Brabant en Limburg. De dag in Haarlem is bedoeld voor de medewerkers in Noord-Holland en 't Gooi. Indien er nog plaatsen over zijn kunnen ook belangstellenden buiten dit gebied deze dag bijwonen.

Voor informatie kunt u terecht op nr. 030 - 31 81 45 toestel 32, waarna u nadere gegevens zullen worden toegestuurd. De data van de andere bijeenkomsten worden nog nader bekend gemaakt.

De landelijke dienst P.G.V.

TWEEDE SEKRETARIS IN HET HOOFDBESTUUR

Oproep voor belangstellenden

In het hoofdbestuur is plaats voor iemand, man of vrouw, die bereid is in samenwerking met de huidige sekretaris de sekretariatsfunctie te vervullen.

De sekretaris is betrokken bij alle centrale bestuursaangelegenheden, maakt deel uit van het dagelijks bestuur en van een aantal taakgroepen. Hij is veelal betrokken bij onderhandelingen met derden, representeert dikwijls het Verbond en heeft, met de voorzitter, uitgebreid tekenbevoegdheid.

Zij die op een dergelijke algemene wijze, en dan als 2e sekretaris, bij het bestuur van het Verbond willen worden betrokken gelieven te schrijven aan de zittende sekretaris, A. J. Wichers.

De belasting in tijd waar op gerekend moet worden, kan variëren, maar aan een orde van grootte van 10 dagdelen per maand (meest buiten de gewone werktijden) moet wel worden gedacht, behalve in de zomermaanden. Beschikbaarheid gedurende de gewone werktijden is trouwens wel een gemak, maar niet essentieel. Wonen in de ruime regio Utrecht is gewenst.

Men kan ook eerst verdere inlichtingen vragen, tel: (Wichers) (03438 - 6666).

Jongeren-café (tot plm. 35 jaar) Regio Utrecht

Op 7 juni is er weer een HV-café.

De start op 1 maart was een succes en we hopen in het nieuwe seizoen met een vaste regelmaat het café te laten draaien.

We zijn open zaterdag vanaf plm. 16.00 uur tot plm. 2 uur zondagochtend. Probeer dus een logeeraadres te vinden als je van ver komt. Wil je in het café eten, bel dan even naar Truus van 't Oever, tel.; 03432 - 22 84, dan kopen we voldoende in. Er is muziek, literatuur, spelletjes, gelegenheid tot dansen, een goed gesprek etc. Eigen bijdrage, b.v. zang, voordracht, acrobatiek is van harte welkom.

Adres: Nieuwe Gracht onder no. 28 (werfkelder), Utrecht.

Tot ziens, Hildegard

Humanist

Eindredakteur: Hes van Huizen

**Humanist is een uitgave van
het Humanistisch Verbond
Oudegracht 152, Utrecht
Redaktieadres:**

**Postbus 114, 3500 AC Utrecht
Telefoon: 030 - 318145.**

**Abonnementsprijs voor
niet-leden f 20,- per jaar
t.n.v. Humanistische Pers
postgiro 58, Utrecht.**

**Gedrukt op kringlooppapier
bij Brouwer Offset bv, Utrecht.**

Van de redactie

Zoals de lezer ongetwijfeld is opgevallen: 15 mei verscheen er geen „Humanist”. Het bleek technisch niet haalbaar om na het verlate themanummer over geweld en kernbewapening enkele dagen daarna alweer een volgend nummer van de pers te laten rollen. Ook bleek het niet meer mogelijk dit in het vorige nummer mee te delen. Mede in verband met de beperkte financiële mogelijkheden leek het de redactie en redaktiekommissie daarom raadzaam één nummer uit te laten vallen.

Het is weer even wennen: weer een nummer van acht pagina's zonder kleur. Maar de plannen voor een uitbreiding van de „Humanist” vorderen. Ondertussen kan de lezer op 15 juni alweer een volgend themanummer tegemoet zien met reacties op het zelfdodingsnummer en over de kern-

bewapeningsproblematiek.

Tot slot: bij de huidige omvang van de „Humanist” en geringe armslag van de redactie is het niet mogelijk allen die reageren op artikelen in de „Humanist” een plaatsje te geven in de rubriek ingezonden brieven. Dit heeft tot gevolg dat er soms reacties verschijnen op artikelen die al enige tijd daarvoor in de „Humanist” verschenen. Maar ook dat reacties (geschikt voor plaatsing) helaas niet meer kunnen worden opgenomen door hun te zeer tijdgebonden karakter.

Bij mogelijke uitbreiding van het aantal pagina's zal ook hierin verandering kunnen komen. De redactie hoopt dit op korte termijn te kunnen realiseren en vraagt in afwachting daarvan begrip voor de huidige situatie.

De Redactie

Humanistisch Vormingsonderwijs-konferentie

op 27, 28 en 29 augustus 1980 te Brussel
in de Vrije Universiteit, Pleinlaan 2

Iedere humanist begrijpt de belangrijke rol die het Humanistisch Vormingsonderwijs (in België Moraalonderwijs) speelt voor de innerlijke en ethische vorming op niet-godsdienstige grondslag van de jonge generaties – en dus voor de ontplooiing van het humanisme in de wereld.

In België, waar het Moraalonderwijs een grote rol speelt, – het bezit een groot lerarenkorps – organiseren deze leraren in samenwerking met de International Humanist and Ethical Union een INTERNATIONALE KONFERENTIE ter bespreking van zin, methode en perspectief van dit onderwijs. Belangrijk voor onderwijsmensen en voor humanisten beide! Hieronder volgen de gegevens, verstrekt via het IHEU die de conferentie ten warmste aanbeveelt:

PROGRAMMA:

WOENSDAG 27 aug.

10 uur – Opening door de Rector van de VU, prof. Bart de Schutter, en diverse sprekers van HV en IHEU

11 uur – Het Nederlandse vormingsonderwijs

Middag en avond – Het moraalonderwijs in resp. Engeland, Duitsland, Noorwegen en België

DONDERDAG 28 aug.

3 hoofdreferaten: De nieuwe mens (J. Hemming, Eng.); De nieuwe maatschappij (R. Tielman, Ned.); De nieuwe opvoeding (W. Dijck, België)

Middag – Werkgroepen over deze drie onderwerpen en over specifieke methoden en problemen.

VRIJDAG 29 aug.

Verslagen van alle werkgroepen, discussie, resoluties, evaluatie

LOGIES

Op de Campus van de Vrije Universiteit

DEELNAMEPRIJS

Bfrs. 1600 voor logies, maaltijden en kongresmap

Bfrs. 1000 voor maaltijden en kongresmap

Bfrs. 500 voor kongresmap

Alle referaten komen in de vier kongrestalen beschikbaar.

VERTOLKING

In principe simultaan in Nederlands, Frans, Duits en Engels.

Enige hulp in groepen.

INSCHRIJVING

bij Humanistisch Verbond, Limburgstraat 49-53, 2020 Antwerpen (tel. 0932-31-37.58.91) en door storting op postgiro 000-0115361-28 t.n.v. Humanistisch Verbond, Antwerpen.

UITERLIJKE

INSCHRIJVINGSDATUM: 1 juli 1980!

EEN TENTOONSTELLING van de in België voor het vak Moraalonderwijs gebruikte hulpmiddelen (films, diaprojektie, enz.) zal de conferentie verlevendigen. Buitenlandse deelnemers die leermiddelen te exposeren hebben en die zenden of meebrengen kunnen, wordt verzocht voor 1 juli daarover met het Belgisch organisatiecomité contact op te nemen.

HUMANISTISCHE HOMOWERKGROEP ORGANISEERT WEEKEND OVER SEKSUALITEIT EN RELATIES

Van 20 tot 22 juni organiseert de homowerkgroep van het Humanistisch Verbond een weekend over „seksualiteit en relaties”. Voor de gezelligheid, maar ook om eens wat beter met elkaar kennis te maken en te praten over onderwerpen die in verband met het thema interessant worden gevonden. Door de organiserende werkgroep zijn vijf onderwerpen voorbereid, maar ter plekke kunnen de deelnemers ook nieuwe onderwerpen inbrengen.

Eén groep gaat zich bezighouden met een nieuwe visie op seksualiteit en relaties, bedoeld voor het „Humanistisch Perspectief”. Een tweede groep bespreekt het onderwerp twee-relaties. De samenhang vrouwen/mannenbeweging en humanisme is onderwerp voor een derde groep en vervolgens zullen er nog een vrouwen- en mannengroep worden gevormd, die ieder de emancipatie van de eigen sekse in relatie tot het humanisme zullen bediscussiëren.

Het weekend vindt plaats in het conferentiecentrum „De Grote Bunte” in Nunspeet en de kosten bedragen f 75,- (inklusief de maaltijden). Opgave kan nog tot uiterlijk 10 juni. Welkom is iedereen die belangstelling heeft voor de genoemde onderwerpen, men hoeft er zelf niet persé homoseksueel en/of humanist voor te zijn. Wél moet men er op voorbereid zijn dat homoseksualiteit en humanisme vanzelfsprekende uitgangspunten zijn, op het weekend.

Het adres voor aanmelding is: Humanisti-

sche Homowerkgroep, Postbus 114, 3500 AC Utrecht. Er zijn tot nu toe veertig aanmeldingen genoteerd, zowel van vrouwen als van mannen, en er zijn ook een paar mensen uit het buitenland bij. Het weekend begint vrijdagavond 20 juni om acht uur en duurt tot zondagmiddag 22 juni om vier uur. Na opgave krijgt men tijdig een informatiemapje met meer gegevens toegezonden. (BB)

Praatgroep voor familieleden van psychiatrisch verpleegden

Binnenkort start er in Amsterdam een praatgroep voor familieleden (partners, ouders, kinderen) van psychiatrisch verpleegden. Wanneer je een nabij familielid hebt, dat opgenomen is in een psychiatrische inrichting, word je vaak door je omgeving niet begrepen. Je komt in een isolement te leven, je zit vaak met schuldgevoel, boosheid en verdriet. Je moet steeds klaar staan voor die ander, waardoor het erg moeilijk is, nog een stukje leven voor jezelf te hebben.

De bedoeling van deze praatgroep is, om met mensen die dezelfde problemen hebben, in een vertrouwde sfeer te komen tot een uitwisseling van eigen ervaringen en steun van elkaar. De groep wordt georganiseerd door het Humanistisch Verbond en zal bestaan uit 8 á 10 mensen onder deskundige begeleiding. De kosten zijn f 5,- per avond. Mocht dit een bezwaar zijn, is er mogelijkheid tot korting.

Inlichtingen bij Ria van Huizen, 023-343333 (tussen 16.00 en 19.00 uur) of Philip Stein, 072-614871.

Het Humanistisch Verbond

Het Humanistisch Verbond is een landelijke vereniging op levensbeschouwelijke grondslag, waarin vrijwilligers en beroepsmensen samenwerken.

Het H.V. zoekt EEN MEDEWERKER t.b.v. de ADMINISTRATIE en BOEKHOUDING, die na gebleken geschiktheid de functie zal vervullen van:

HOOFD ADMINISTRATIE (en als zodanig lid van het directieteam).

Tot de verantwoordelijkheid behoort:

- de financiële administratie
- de balansen en de overzichten
- het opstellen van de begrotingen en het bewaken ervan
- de salarisadministratie
- het gebouwbeheer
- de beleidsvoorbereiding op het terrein van de financiële zaken t.b.v. het hoofdbestuur

één en ander t.b.v. het Humanistisch Verbond en de onder zijn beheer staande stichtingen.

Gevraagd wordt:

- tenminste M.B.A. en bij voorkeur S.P.D. I.
- kennis van en ervaring met de toepassing van sociale en fiscale wetgeving
- bekendheid met geautomatiseerde administratie
- goede contactuele eigenschappen
- flexibele persoonlijkheid
- enige affiniteit met het humanisme.

Wij bieden:

een zelfstandige afwisselende functie met een beloning die kan liggen tussen f 3.521,- en f 4.578,- per maand.

Sollicitaties binnen 14 dagen te richten aan de directeur van het Humanistisch Verbond, Oudegracht 152, 3511 AZ Utrecht. Informaties kunnen worden ingewonnen bij H. Baas (directeur), tel. 030 - 318145 tst. 20.

Openstaan voor andersdenkenden

Vervolg van pagina 1

godsdienstonderwijs? Is dat een zaak van de kerk of is dat een zaak van de school, die dan eventueel opdrachten geeft, maar die uiteindelijk verantwoordelijk is? Dat fundamentele verschil van opvatting ligt er nu in feite nog. Je kunt nog steeds de vraag stellen: is het geven van onderricht in geestelijk leven het onvervreemdbaar recht van de kerk of van de kerken? Of is het een algemeen cultuurbezit dat op een veel bredere manier moet worden aangepakt? Wie draagt daar de verantwoording voor? En waar kun je een kader vinden voor dat, wat ik noem, exclusivisme van het Bijzonder Onderwijs of het toch meer generalisme van de Openbare School? Het gekke is dat de discussie daar voortdurend wordt verward. Onze opstelling is heel duidelijk: je moet openbaar en bijzonder onderwijs niet naast elkaar zetten. Ze zijn gewoon van een andere orde. Bij het Openbaar Onderwijs willen we aandacht en ruimte geven voor alle opvattingen, en daarmee toch ook het begrip minderheid een duidelijke inhoud geven. Terwijl men bij het Bijzonder Onderwijs alleen maar de eigen kring wil en een soort afschermende houding inneemt. En ik denk dat de komende jaren dit konflikt door een aantal factoren zal oplaaien. Er is al zoiets aan de gang, wat ik dan maar pleeg te noemen „een stille schoolstrijd”. Een dalend leerlingenaanbod, snelle veranderingen in de onderwijswereld, dan dringt zich de vraag op: hoe gaat dat nu en hoe zal dat in de toekomst gaan? Wij blijven van mening dat Openbaar Onderwijs een passend antwoord is en kan zijn.”

interview HUMANIST

Plan '80

Als voorbereiding op dat aanstaande konflikt heeft het hoofdbestuur van de VOO het afgelopen jaar een beleidsplan opgesteld: Plan '80. Dat kwam tijdens het kongres van de VOO op tien mei aan de orde.

– *Waarom op het eind van de zeventiger jaren een Plan '80?*

„Omdat die Tachtiger Jaren door het snel dalende leerlingenaanbod, door de sterke neiging bij het Bijzonder Onderwijs om de machtspositie te blijven bezetten en door de situatie in onze eigen vereniging erg belangrijk worden. Wat dat laatste betreft, de situatie in onze eigen vereniging; ik vind, (en gelukkig vindt ook het hele hoofdbestuur dit) dat anno 1980 een vereniging voor openbaar onderwijs voor zijn leden een duidelijk beleidsplan moet hebben, dat voor die leden controleerbaar is en waardoor een tweewegsysteem ontstaat. Daar bedoel ik mee, dat je aan de ene kant een hoofdbestuur hebt dat een conceptplan aan zijn leden moet voorleggen. Aan de andere kant heb je voor de leden de mogelijkheid

om dat beleid vast te stellen, bij te sturen en te bepalen. En dat moet voortdurend heen en weer gaan. Dat zegt ook iets over het democratisch gehalte van die vereniging. En vandaar dat Plan '80 niet een eigen leven gaat leiden, maar op volgende kongressen steeds weer als beleidsplan terugkomt. En daar is dus steeds weer de mogelijkheid om na discussie in afdelingen, in distrikten, dat plan bij te stellen en daarmee te aktualiseren.”

– *Het plan lijkt wat statutair; algemene zaken worden vastgelegd, geformuleerd, maar niet aktueel gemaakt.*

„Ik denk dat dit te maken heeft met het feit dat het Plan '80 waar we nu op het kongres over praten nog maar de helft is. We hebben op 4 oktober weer een kongres. Dan komt het werkplan voor de vereniging, hoofdstuk 4 en 5 van Plan '80, aan bod. In de hoofdstukken 1, 2 en 3 hebben we onze plaatsbepaling neergelegd. Hoe staan wij tegenover een aantal aktuele situaties ten aanzien van het onderwijs in Nederland? Zowel ten aanzien van de verhouding Openbaar en Bijzonder als ten aanzien van een aantal onderwijskundige zaken. Maar dat moet later, in oktober dus, uitgewerkt worden naar de distrikten en afdelingen toe. Vandaar dat het waarschijnlijk wat stellenderwijs is gebeurd.”

Richting morgen

– *De eerste drie hoofdstukken van Plan '80 laten naar buiten toe dus zien wat de VOO eigenlijk wil. Dat zijn wel heel duidelijke, maar ook heel bekende zaken, lijkt mij.*

„Tuurlijk, je neemt in zo'n plan altijd een aantal zaken mee die er al waren. Maar als je het legt naast het plan „Richting Morgen” uit 1975, dan zie je dat er duidelijk een stuk verschuiving heeft plaatsgevonden binnen de VOO. Bijvoorbeeld de vraag rond de samenwerkingsschool. Wij zeggen nu toch veel duidelijker: die samenwerkingsschool is per definitie de Openbare School. Want in dat verschijnsel Openbare School zit dat punt samenwerking al het beste opgeborgen. Daarnaast is er een aantal zaken ten aanzien van de verhouding naar het Bijzonder Onderwijs. Wij hebben, gegeven de situatie waar we op dit moment in Nederland in zitten, toch duidelijk de neiging om dat verschil in orde meer te profileren. Heel opmerkelijk is verder, dat we de laatste tientallen jaren ons vooral hebben gericht op kleuter- en basisonderwijs, maar dat je nu ook een paragraaf vindt over het volwassenenonderwijs. Waarbij het natuurlijk van de dulle is – dat zit me nog steeds hoog – dat op dit moment dat volwassenenonderwijs razendsnel wordt verzuild. Dat is toch te gek om los te lopen. Dat je voor volwassen mensen ook nog weer verzuilde onderwijsinstellingen moet opzetten. Dan komt bij mij meteen de vraag op: wat moet ik nu nog verstaan onder volwassenheid? Als iemand zelfbepalend is, wat moet hij dan in zo'n verzuild instituut? Alsof hij dan van de andere verschijnselen in onze samenleving geen kennis zou mogen nemen? Verder is op dit moment de schoolbegeleiding erg vervelend. Die was onverzuild, maar de heer Hermes heeft onlangs een bekostigingsregeling op tafel gelegd,

waarbij het mogelijk is dat in een gebied waar een zuil 20.000 leerlingen heeft, men een eigen dienst mag oprichten. Dat is niet alleen een heel nare zaak van herzuiling. Maar het is ook een nogal kostbare geschiedenis, als je weer die versnippering, versplintering, krijgt. Ik denk dat als je het budgettaire bekijkt, die verzuiling goud kost.”

God

– *Ik wilde even terugkomen op het kindertal. Het is eigenlijk een soort marktmechanisme, hè. Er is weinig aanbod van klanten, dus die worden schaars, dus het Buitengewoon Onderwijs gaat zich scherper opstellen...*

„Ja, sterker opstellen... Daar gaat iets heel gek gebeuren. Kijk, je moet goed vasthouden: ik heb niets tegen het Buitengewoon Onderwijs. In die zin dat als mensen in Nederland vinden dat zij voor hun eigen kinderen die exclusiviteit, die enkelvoudigheid willen hebben in het onderwijs, dan denk ik dat dat in onze democratie moet kunnen. Maar dan moet men ook wel bij zijn eigen stek blijven. En als ik nou kijk naar het onderzoek „God in Nederland” en ik zie dat daarin 45 procent zich uitsprekt voor Bijzonder Onderwijs... Maar ik zie vervolgens dat 67 procent in dat Bijzonder Onderwijs zit en ik zie dan nog een keer dat 33 procent van de Nederlandse bevolking praktiserend religieus genoemd mag worden, dan liggen de verhoudingen scheef. En wat zie je dan gebeuren?

Die Bijzondere Scholen, die natuurlijk ook te maken hebben met het dalend kindertal, die vergeten hun identiteit en voorop komt te staan het voortbestaan van dat instituut. En dan krijg je die merkwaardige advertenties. Zo van: wij zijn een rooms-katholieke school, maar wij staan open voor andersdenkenden. Maar men doet niks met die andersdenkenden! Die mogen er wel komen en die moeten het wel ondergaan, maar zij hebben voor wat betreft de geestelijke vorming geen rechten.

Als mensen werkelijk zeggen: wij willen onze identiteit bewaren in de school en we willen op basis daarvan ons onderwijs stoelen... nou prima, dat kan dan gelukkig in onze samenleving. Maar dan moet je ook wel bij die eigen groep blijven.”

Politiek

– *Kan vanuit Den Haag niet een en ander in een recht spoor geleid worden?*

„Als je de grote politiek bekijkt: de PvdA

Het kongres van de Vereniging voor Openbaar Onderwijs heeft op 10 mei j.l. het Plan '80 besproken en aangenomen. Als punt van aktie is hierin opgenomen, dat de salariskosten voor het hvo en het godsdienstonderwijs dienen te worden vergoed door het rijk. Anders wordt het openbaar onderwijs een beperking opgelegd, die zich niet verdraagt met de wettelijk opgedragen taak. Meer over de visie over openbaar onderwijs en het aktieplan vindt u in een interview met de algemeen voorzitter Lex van der Jagt.

is belangrijke parallel met HV

kent geen paragraaf over Openbaar Onderwijs. Men heeft het over passieve neutraliteit. Men zegt dat het Openbaar Onderwijs komplementair moet zijn. Dan zeg ik: ja, wat is dat nou? Is dat een soort van aanvullend onderwijs? Is Openbaar Onderwijs het produkt van niet kiezen voor Bijzonder Onderwijs? Een soort vuilnisbak?

De VVD heeft nog steeds in het beginselprogramma staan dat men voorstander is van Openbaar Onderwijs. Maar de commissie Geertsema is met een ontwerp-beginselprogramma gekomen en daar is het opeens verdwenen.

D'66 heeft ook in het programma geen paragraaf over Openbaar Onderwijs. Ik heb het bange vermoeden dat je hier een uitstekende illustratie hebt van de machtspositie van het CDA. Het CDA zal, als zij met één van die drie partijen in een regering moet,

dat een dergelijke blinde verzuiling in het onderwijs nog steeds bestaat.

„Ja. Ik kijk nog steeds, ik ben al twintig jaar in het Openbaar Onderwijs, maar als ik nu vanuit dat plekje van voorzitter van de VOO ga zitten kijken, dan wordt mijn verbazing alleen maar groter. Zo'n school als waar ik hier werk, daarin komen 29 nationaliteiten voor. We hebben een internationale afdeling voor anderstalige kinderen. De school telt 1800 leerlingen, mensen van allerlei pluimage, van allerlei taalgroepen, van allerlei kulturen. Dan is hier de pluriformiteit in optima forma, om het maar eens heel chique te zeggen. Ik zou niet weten hoe je een samenleving op een behoorlijke manier kunt vormen, als je niet de konsekwentie van dat gegeven hebt gepakt door in de school te zeggen: jongens, leer elkaar kennen, weet wie je bent. Want ik denk dat tolerantie, dat samenleven, be-

neutraliteit en de pluriformiteit.

„De neutraliteit werd en wordt vaak voor het Openbaar Onderwijs uitgelegd als een stuk vervlakking. Namelijk je nergens aan willen branden en dus overal je mond over houden. Ik denk dat dat begrip neutraliteit niet het onze is. Ik denk dat neutraliteit moet betekenen dat je evenwichtig wil zijn, dat je informatie wil geven van een zo breed mogelijk kader en daarmee pak je dan die pluriformiteit. Ik denk dat je neutraliteit moet vertalen door te zeggen: wij proberen aan leerlingen zoveel mogelijk van die verscheidenheid in onze samenleving te laten zien. En daar zit natuurlijk een spanning tussen, want je kunt inderdaad zeggen: ik wil mijn vingers nergens aan brangen en dus praat ik maar nergens over. Maar je kunt ook zeggen: ik wil bewust juist dat zoeken, die pluriformiteit.”

– *Dat vereist van de docenten een bepaalde afstand.*

„Ja, en dat vereist van de docenten dat zij breed zijn opgeleid. Maar aan de andere kant vind ik dat die docent best duidelijk mag maken dat hij zelf ook nog een mening heeft. Hij mag er alleen nooit mee indoctrineren. Hij mag het nooit als dé mening opleggen. En ik geloof dat je met name binnen het Openbaar Onderwijs een uitstekende garantie hebt daartegen. Want wat kom je binnen het Openbaar Onderwijs als onderwijsgeevenden tegen? Mensen van allerlei pluimage. Die dus ook uitstekend in staat zijn om die diversiteit aan te geven.”

Humanisme

– *Tot slot: de rol van het humanisme in het Openbaar Onderwijs.*

„Ik denk dat het een typerend gegeven is, dat die open opstelling, dat openstaan voor andersdenkenden, ook zo sterk leeft bij het Humanistisch Verbond. Dat ervaar ik althans in mijn kontakten met het HV. Het Humanistisch Verbond zoekt geen exclusiviteit, zoekt juist die openingen, die openheid. Wat dat betreft zie ik tussen het denken binnen het HV en de VOO een belangrijke parallel. Een tweede belangrijke overeenkomst is de wijze waarop wij die pluriformiteit van de samenleving tegemoet treden, namelijk: dat volledig erkennen.”

Strijd

– *De boodschap is eigenlijk wel duidelijk. Er moet nog heel veel veranderen.*

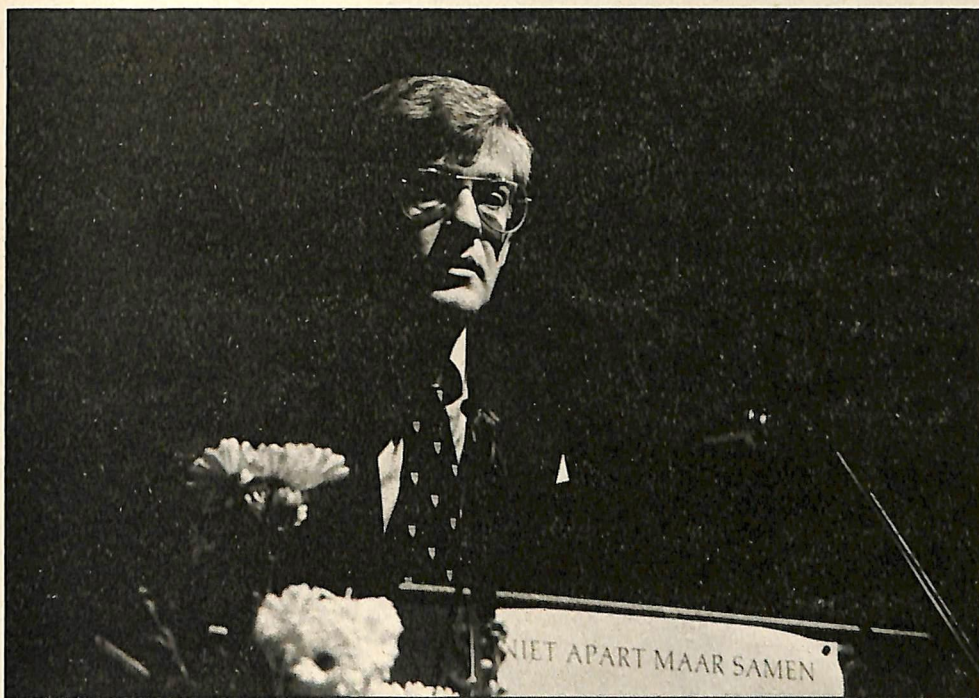
„Ongelooflijk. Ongelooflijk veel werk is er aan de winkel.”

– *De strijd gaat door?*

„Nou, strijd, dat vind ik eigenlijk een rot woord. Ik denk dat...”

– *De schoolstrijd?*

„Ja, dat vind ik ook niet zo'n fijn woord, haha. Waar het mij om gaat is, dat we met elkaar in Nederland moeten blijven proberen te zien hoe ongelooflijk belangrijk onderwijs is bij vorming en opleiding. En daar kan iedereen over meepraten. We hebben allemaal vorming en opleiding gehad en iedereen weet dat hij of zij toch voor een deel op school wordt gemodelleerd. En dat er veel meer mogelijk is...”

als voorwaarde waarschijnlijk stellen dat er geen Openbaar Onderwijs-uitspraken in het regeerprogramma mogen komen. Die machtspositie strookt helemaal niet met de steeds grotere pluriformiteit van onze samenleving. En het is gewenst dat kinderen op die pluriformiteit worden voorbereid. Ik vind dat deze twee ontwikkelingen volstrekt haaks op elkaar staan.

Ach, het is zo merkwaardig. Het onderwijs is geregeld bij artikel 208 van de Grondwet. Je zou dus redelijkerwijs mogen verwachten dat zich daar een brede discussie over ontspint. Gebeurt niet! Iedereen danst er omheen. Want het is een vreselijk moeilijk punt. Niemand pakt dat volledig aan. Het is heel goed te zien als je kijkt naar de proeve van een nieuwe Grondwet van de Commissie Cals-Donner. Daar wordt héél voorzichtig iets gezegd. Het is hieromheen jarenlang doodstil geweest.”

Verbazing

– *Als je de situatie bekijkt, als je bijvoorbeeld het jaarverslag van de VOO doorbladert, dan is het eigenlijk onvoorstelbaar*

gint met kennis dragen van wat die ander denkt, wil doen. Als wij nou de absurde figuur zouden trekken dan in zo'n situatie als in Rotterdam de verzuiling door zou moeten gaan... Dat betekent dat we de bestaande zuilen hebben, straks een Turkse zuil zouden krijgen... 27 zuilen erbij! Dat strookt nergens meer met het beleid, dat we toch in Nederland geaksepteerd hebben: probeer in die samenleving elkaar te verdragen. Het lijkt wel alsof een aantal mensen dat niet ziet. Ik denk dat die enkelvoudige opstelling, die je bij veel Bijzonder Onderwijs tegenkomt, dat die al maar verder afgroeit van de werkelijke, bestaande, situatie waar we met elkaar in Nederland in zitten.”

– *Is het niet om moedeloos van te worden?*

„Nou, moedeloos, ik denk dat je dit gewoon steeds maar duidelijk moet blijven zeggen. En ik denk dat je wat dit betreft ook een functie als VOO hebt. Een soort waakhond zijn.

Neutraal

– *Een ander punt: de spanning tussen de*

Peter Boss

stichting

Humanistisch
Vormings
Onderwijs

De Stichting Humanistisch Vormingsonderwijs zoekt

PEDAGOGISCH DIDAKTISCH MEDEWERKERS (M/V)

in volledige of deeltijd-functie voor de werkzaamheden

a. opleiding

b. begeleiding en studie

Algemene informatie

Humanistisch vormingsonderwijs beoogt vanuit de dagelijkse ervaring te komen tot persoonlijkheidsvorming. De leerlingen worden in de lessen humanistisch vormingsonderwijs geconfronteerd met oriënteringsmogelijkheden, die in een humanistische levensovertuiging besloten liggen.

De Stichting Humanistisch Vormingsonderwijs ondersteunt de humanistisch vormingsonderwijsgeevenden in de structurele, theoretische en methodische aspecten van het levensbeschouwelijk vormingsonderwijs, dat onder inhoudelijke verantwoordelijkheid van het Humanistisch Verbond wordt verzorgd in het openbaar en algemeen bijzonder onderwijs.

Dit door het verzorgen van opleidingskursussen, methodische trainingen, themadagen, feedback en individuele begeleiding.

a. Functie informatie opleiding

De te benoemen medewerk(st)ers zullen worden belast met het organiseren en begeleiden van een tweejarig regionale cursus, die gericht is op het bevorderen van kennis, inzicht, houding en vaardigheden met betrekking tot het verzorgen van humanistisch vormingsonderwijs in de basisschool.

De kursussen worden m.m.v. regionale werkgroepen georganiseerd.

Voor het volgend cursusjaar zijn de plannen

voor Groningen, Drente en Friesland in Assen of Groningen;

voor Twente in Hengelo;

voor Gelderland in Arnhem;

voor Brabant-oost en Zeeland in Breda of Goes;

voor Zuid-Holland in Rotterdam;

voor Utrecht en 't Gooi in Utrecht;

voor Noord-Holland in Haarlem.

Functie-eisen

- Kennis en inzicht in huidige ontwikkelingen in het onderwijsveld.
- Akademisch of op grond van studie en ervaring hiermee gelijk te stellen nivo (bij voorkeur afgestudeerd aan het Humanistisch Opleidingsinstituut met specialisatie vormingsonderwijs).
- Goede organisatorische en contactuele eigenschappen.
- Kennis hebben van en/of belangstelling hebben voor het levensbeschouwelijke aspect in het onderwijs vanuit een humanistische invalshoek.
- Humanistische gezindheid.

Voor deze functie is bovendien ervaring in het organiseren van kursussen gewenst.

b. Functie informatie begeleiding en studie

De te benoemen medewerk(st)ers zullen worden belast met:

- studie naar de structurele, vakinhoudelijke, didactische en onderwijskundige problemen van het humanistisch vormingsonderwijs in het basis- en voortgezet onderwijs;
- regionaal en landelijk verzorgen van individuele en groepsbegeleiding;
- organiseren van methodische trainingen en themadagen.

Functie-eisen

Bij het verwerken van een thema in werkvormen en leeractiviteiten wordt door de hvo-gevende gebruik gemaakt van diverse gespreks- en spelvormen. Ervaring met deze verbale en niet-verbale vormen strekt voor de **begeleidingsfunctie** tot aanbeveling.

Voor functie begeleiding en studie gelden verder dezelfde eisen als genoemd bij opleiding.

Overige informatie

Salariëring van de pedagogisch didactisch medewerk(st)ers is georiënteerd op rijksnormen pedagogische centra.

Nadere inlichtingen over deze functies worden verstrekt door het hoofd van dienst de heer W. R. Koopmans (tel. 030 - 31 81 45 tst. 21).

Belangstellenden worden uitgenodigd hun schriftelijke sollicitaties binnen 14 dagen te verzenden naar het bestuur van de Stichting Humanistisch Vormingsonderwijs, postbus 114, 3500 AC Utrecht.

Emancipatie in Harderwijk

In „HUMANIST” van 5 mei j.l. verslaat Peter Boss bovengenoemde bijeenkomst als een vrij matte vertoning: „De opkomst viel tegen; geen moment is er sprake van echte discussie.”

Mijn eigen verslag eindigde als volgt: „Er was een levendig contact met de zaal, waarbij bleek, dat er, zeker op de Veluwe, nog veel naar godsdienst en secte wordt gediskrimineerd. De discussie werd uitstekend geleid door Ila Schouten.”

Het verschil in waardering is misschien hieruit te verklaren: Het saksische gedeelte van de Nederlandse bevolking heeft lang onder feodale omstandigheden geleefd; dus legerd met de pet in de hand gestaan voor „het heerschap”, later vervangen door de dominee. De gevolgen zijn nog merkbaar. Als in Harderwijk een drietal vlotbespraakte dames met westerse tongval van een podium af op een menigte insprekt dan ontstaat er daarna niet direct een gevecht om de zaalmikrofoon. „Misschien wil een ander wel hetzelfde zeggen als ik en dan kan ik mie toch better stille holden.”

Op een landelijk congres, van onverschillig welke organisatie, zult u ook eerder de afgevaardigden van Alkmaar en Den Haag achter de mikrofoon zien staan dan die van

Zwolle, Hengelo of Nunspeet. Uiteraard zijn deze namen willekeurig gekozen, elke vergelijking...

Hoe het zij, het mentaliteits(karakter)verschil tussen oost en west in Nederland is m.i. door Peter Boss niet goed aanvoeld, vandaar waarschijnlijk zijn teleurstelling. Om de oost-west kloof enigszins te overbruggen zou het misschien goed zijn indien H.B.-leden, c.q. funktionarissen, zich wat meer vertoonden in het oosten des lands. En dan niet alleen praten met gemeenschapsbestuurders, want dat is hier bijna altijd ambtenaren- en onderwijs-import uit andere oorden. Natuurlijk denk ik nu weer aan onze onvergetelijke Theo Polet.

Jan Monsma (Zwolle)

Troonswisseling

Van de troonswisseling interesseerde mij alleen hoeveel regeringsleden de eed of de belofte aflegden. Ik heb dus ijverig geturfd en kwam tot de ontstellende ontdekking dat ruim 75% van de door ons gekozen vertegenwoordigers de godsvingertjes hebben opgestoken.

Dat enige rode PvdA vingers nog een kardinaalskleurtje hebben schokte mij niet. Maar zoveel D'66- en PPR-vingers (waaronder die van Ria en Bas) en een opvallend

aantal VVD-vingers had ik niet verwacht. Aan ons

... „proberen leven en wereld te begrijpen uitsluitend met menselijke vermogens...”
... „waarvoor niets of niemand buiten hem verantwoordelijk kan worden gesteld...”

moet dus nog harder worden gewerkt dan wij vaak denken als we weer een artikel lezen over de toenemende buitenkerkelijkheid.

Justine Scholtz (Breda)

Hartelijk dank

Aan allen die zo spontaan reageerden naar aanleiding van de oproep in „Humanist” van 15 april betreffende actief verzet tegen de doodstraf. De advertentie wordt geplaatst in de zomer (waarschijnlijk augustus).

Anneke Flörke (Utrecht)

Voorplaat

Bij het zien van de voorplaat van de Humanist van 5 mei j.l. meende ik in de nevelwolk het gezicht van de Schepper te zien, die zag „dat het goed was”. Bij nadere beschouwing bleek het een gewone atoomwolk te zijn, dus niets aan de hand!

J. G. de Jong

Is de humanistische schaamte voorbij?

Enkele nieuwe leden schreven mij met teleurstelling over hun kennismaking met het HV. Na mijn welkomstbrief hadden zij niets vernomen van de plaatselijke gemeenschap: schamen HV-leden zich misschien met hun humanisme „te koop te lopen”? Juist nu wij gelukkig zoveel nieuwe leden mogen verwelkomen, is het erg belangrijk de kennismaking met het HV goed te laten verlopen.

DIALOOG met de voorzitter

Ik herinner me zelf nog goed hoe het ging toen ik lid werd: de plaatselijke gemeenschap liet niets van zich horen behalve het toesturen van stencils waaruit bleek dat ze ergens ruzie over hadden. Gelukkig kende ik al een aantal humanisten als Jaap van Praag, anders had ik misschien toen ook het HV teleurgesteld verlaten. Waarom worden mensen die pas het humanisme ontdekt hebben en verlangend uitzien naar gesprekken met geestverwanten toch zo vaak in de steek gelaten?

Ik heb wel eens gezegd dat het humanisme soms wel een enge ziekte lijkt: je praat er niet over en je houdt geheim dat je er aan „lijdt”. Misschien is het een reactie op die

christenen die niets liever doen dan ermee te koop lopen? Is men bang als zieltjeswin-ner te worden bekeken? Of om niet serieus te worden genomen?

In ieder geval leidt het „geheimhouden” van je humanisme ertoe dat je anderen de mogelijkheid onthoudt het eigen onbewuste humanisme te ontdekken. Het is erg belangrijk dat mensen zich in anderen kunnen herkennen, dat zij beseffen niet alleen te staan, maar te kunnen terugvallen op geestverwanten. Daarom juich ik het toe dat steeds meer (ook bekende) Nederlanders voor hun humanisme uitkomen: kamerleden, burgemeesters, journalisten, wetenschapsmensen, onderwijsgeevenden, enz. Zij bevorderen daardoor het zelfontdekkingsproces van veel mensen die zichzelf „niets” noemen maar onbewust humanistisch denken. Iedereen die zich niet schaamt voor zijn of haar humanisme, stimuleert alleen daardoor al anderen tot bewuster in de wereld staan.

Hopelijk overwinnen we eindelijk eens de humanistische schaamte, en zorgen we voor een betere kennismaking met het humanisme en dus met elkaar. En tegen nieuwe leden die terecht klagen over het „negeren” door sommige plaatselijke gemeenschappen zou ik willen zeggen: neem zelf het initiatief tot kennismakingsgroepen en laat zien aan mede-humanisten dat het anders kan! De beste manier om schaamte en onverschilligheid te doorbreken, is te laten zien dat het heel goed mogelijk is zelfbewust humanist te zijn samen met anderen.

VERBOND OP RTV

radio

NA VIJVEN EN ZESSEN
elke dinsdag 18.20-18.50 uur op Hilversum 2

Zondag 8 juni 1980, 9.30-10.00 uur, Hilversum 2
MORGEN WETEN WE WEL BETER

Wat is de toekomst van geloof en ongelooft?

Welke rol zullen godsdienst en levensbeschouwing de komende jaren spelen?

Samenstelling: Casper Vogel.

Zondag 15 juni 1980, 9.30-10.00 uur, Hilversum 2

MIJN OOM WAS MIJN VRIENDJE
Niet-weten leidt vaak tot angstige reacties.

Dat geldt wel in het bijzonder voor pedofilie.

Wat voor mensen zijn dat, die van kinderen houden en wat doen kinderen met hun relatie met volwassenen?

Samenstelling: Riëtte Kuin en Piet Brinkman.

televisie

Vrijdag 6 juni 1980, 23.00-23.30 uur, Nederland 1
SLACHTOFFERS VAN DELIKTEN

De dader van een misdrijf komt in aanmerking voor straf.

Maar hoe gaat het verder met het slachtoffer?

Samenstelling en regie: Monique Wolf.

VRIJPLAATSEN WERKEN WILLEKEUR IN DE HAND

In humanistische kring wordt met zorg bekeken hoe de middeleeuwse vrijplaatsgedachte door sommige kerkelijke kringen van stal wordt gehaald. Het ondergraaft de verworvenheden van de Franse Revolutie: scheiding van kerk en staat, vrijheid en gelijkheid voor iedereen. Daarvoor in de plaats komt de afhankelijkheid van de goedgunstigheid van kerkbesturen, de willekeur van de liefdadigheid. Het is veel beter fouten uit ons rechtssysteem te halen dan aan de kerken oneigenlijke functies toe te delen (RT).

LIMBURGSE ZIEKENHUIZEN ZONDER HUMANISTISCHE RAADSLIEDEN

Met de Limburgse directies van ziekenhuizen heeft een gesprek plaatsgevonden omdat in deze hele provincie nog geen enkele humanistische geestelijk verzorger in ziekenhuizen werkzaam is. Het valt te hopen dat na de gevangenissen en het leger ook de gezondheidszorg in Limburg open gaat staan voor humanistisch raadsliedenwerk.

PILOOT WIL GEEN MOSLIM WORDEN: ONTSLAGEN

De NRC van 18 april j.l. bevat een bericht over een Amerikaanse helikopterpiloot die door zijn eveneens Amerikaanse werkgever was ontslagen omdat hij geen moslim wilde worden om in Saoedie-Arabië te kunnen werken. Zijn kollega's hadden er

geen bezwaar tegen moslim te worden. Hij is tegen zijn ontslag in beroep gegaan.

DE RAADSELACHTIGE ONWETENDHEID VAN EEN TV-RECENSENT

In Het Parool van 12 april j.l. schrijft TV-recensent Dick Hellingman dat het Humanistisch Verbond "om voor mij volstrekt raadselachtige redenen van tijd tot tijd enige tv-zendtijd mag vullen". Je vraagt je wel af hoe iemand het tot tv-recensent kan brengen zonder iets van de omroepwet te weten. En wie zou – juist van Het Parool – verwachten dat wel onze geringe zendtijd ter discussie wordt gesteld en niet de vele uren godsdienstige uitzendingen? Of wil Het Parool soms af van de ongetwijfeld vele humanistische lezers? Humanistische Parool-lezers: misschien kunnen jullie eens een voorlichtingsbijeenkomst voor de Parool-redactie organiseren?! (RT)

GESUBSIDIEËRD ZIELT JESWINNEN

De PSP heeft vragen gesteld aan Justitie en CRM omdat de indruk bestaat dat de overheid instellingen subsidieert die onder de vlag van hulpverlening aan bekeringswerk doen (Leger des Heils, Youth for Christ). Gevraagd is ook naar een overzicht van subsidieaanvragen door evangelisatiebewegingen. Dit alles naar aanleiding van een themanummer van Jeugdwerk nu over evangelische hulpverleningsinstellingen.

FINNEN TEGEN VERPLICHT BIDDEN

Finse humanisten zijn in protest gekomen tegen het verplichte bidden aan het begin van de lessen op lagere scholen en het nauwelijks te vermijden godsdienstonderwijs. Finland kent geen scheiding van kerk en staat zoals wij. Geprobeerd wordt de Finse overheid tot andere gedachten te brengen via de Europese commissie voor mensenrechten.

BURGEMEESTERS BEKENNEN KLEUR

Het tweede buitenkerkelijke burgemeestersoverleg heeft plaatsgevonden, waarin is gesproken over een aantal konfessionele machtsposities en de achterstelling van buitenkerkelijken ook binnen PvdA en VVD. Gelukkig komen steeds meer buitenkerkelijke burgemeesters openlijk voor hun humanisme uit, zo ook bijvoorbeeld de nieuw benoemde burgemeester van Epe, de heer Benke: van harte gefeliciteerd!

Maandblad van de
humanistische geestelijke
verzorging voor militairen

EGO bevat regelmatig artikelen over humanisme, politiek, militaire zaken, vraagstukken van oorlog en vrede, sport, film, beeldende kunst, literatuur, muziek, natuurbehoud en milieubescherming, alsmede een aantal vaste rubrieken.

Abonnementsprijs: f 12,- per jaar.
Adres: Bureau Hoofdraadsman,
Coornherthuis, Hoofdstraat 84,
Driebergen.

STICHTING HUMANISTISCH OPLEIDINGS INSTITUUT

Er is INSCHRIJVING mogelijk voor de vierjarige part-time hogere beroepsopleiding voor geestelijk werk -studiejaar 1980/81 van de

STICHTING HUMANISTISCH OPLEIDINGS INSTITUUT

De studie stelt zich ten doel studenten op te leiden tot het uitoefenen van het beroep van geestelijk werkende.

Het geestelijk werk houdt in:

Het begeleiden van enkelingen en groepen bij hun leren ontdekken/verwerken/hanteren van eigen levensvragen en/of moeilijkheden van geestelijke aard. Het beroep omvat drie, op grond van verschillende werkprocessen onderscheiden werksoorten, geestelijke verzorging, geestelijke vorming en humanistisch vormings onderwijs.

Geestelijke werkzaamheid heeft te maken met zingeving, het scheppen van samenhang en orde in de op een bepaald moment voor het bewustzijn actuele levenservaring, met zelfaanvaarding, met het vermogen tot oriëntatie en heroriëntatie, met beleving van eigen identiteit en met zelfbestemming.

De werkvelden zijn:

- bejaardentehuis, ziekenhuis, verpleegtehuis, gevangenis, leger;
- vrijwillige plaatselijke geestelijke verzorging en vorming;
- humanistisch vormingsonderwijs.

De structuur van de opleiding:

- het gemiddeld aantal wekelijkse lessen bedraagt 10;
- de lessen zijn op vrijdag of zaterdag, en op woensdagmiddag en -avond;
- vanaf het tweede jaar moet er naast het volgen van de lessen plm. 20 uur aan het praktijkgedeelte worden besteed.

Eerst na een toelatingsgesprek is toelating tot de opleiding mogelijk.

Voor inlichtingen en aanmelding: Humanistisch Opleidings Instituut Ridderstraat 42, Postbus 278, 4100 AG CULEMBORG, tel. 03450 - 2630.